

Texto 1

Aquí vén o maio
de frores cuberto...
puxéronse á porta
cantándome os nenos;
i os puchos furados
pra min estendendo,
pedíronme crocas
dos meus castiñeiro.

Pasai, rapaciños,
calados e quedos;
que o que é polo de hoxe
que darvos non teño.
Eu sónvo-lo probe
do pobo gallego:
pra min non hai maio,
¡pra min sempre é inverno!...

Cando eu me atopare
de donos libertos
i o pan non me quiten
trabucos e préstemos,
e como os do abade
frorezan meus eidos,
chegado habrá entonces
o maio que eu quero.

¿Queredes castañas
dos meus castiñeiro?...
Cantádeme un maio
sin bruxas nin demos:
un maio sin segas,
usuras nin preitos,
sin quintas, nin portas,
nin foros, nin cregos.

Texto 2

¡Qué triste está a aldea,
qué triste e qué sola!
¡A terra sen frutos, a feira sin xente,
sin brazos o campo,
sin nenos a escola,
sin sol o hourizonte, sin fror a semente!

A pedra e as nubes
a sembra arrasando,
Agoiran un ano de fame sombría;
sin pan os labregos
nin herba pro gando,
¿qué vai s ser deles na crúa invernía?

Manadas famentas
de lobos monteses
baixaron das chouzas na noite calada,
e postos en ringla,
cos ollos acesos
acenan dos probes prá porta pechada ...

Mociños honrados
de sangue bravía,
si ó mal dos petrucios non fordes alleos,
liberádeos da morte,
¡facei montería
nos lobos da terra, nos lobos dos ceos!

Na chegada a Ourense da primeira locomotora ("Aires da miña terra", 1880)

Texto 3	
Velaí ven, velaí vén avantando cómaros e corgas, e vales, e cerros. ¡Vinde vela, mociños e mozas! ¡Saludaina, rapaces e vellos!	Catedral, demagogo de pedra, dun pobo fanático erguida no medio, repinica esas chocas campanas en sinal de alegría e contento.
Por onde ela pasa fecunda os terreos, espértanse os homes, frolecen os eidos.	Asocia esas voces ó són dos pandeiros, ¡ás santas surrisas de terras e ceos!
Velaí ven, velaí vén tan houpada, tan milagrosiña, con paso tan meigo, que parece unha Nosa Señora, unha Nosa Señora de ferro.	E ti, río dos grandes destinos, que os himnos ensaias dos trunfos ibéricos, requeimadas as fauces de sede vén o monstro a beber no teu seo.
Tras dela non veñen abades nin cregos; mais vén a fartura ¡i a luz i o progreso!	Bon samaritano, dálle auga ao sedento; que a máquina é o Cristo dos tempos modernos.